

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ  
 ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ  
 ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006  
 ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ  
 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

**A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:**

Tyrannis omnia semper suspecta atque sollicita sunt; nullus locus amicitiae eis est. Nescio enim quis possit diligere eum, quem metuat, aut eum, a quo se metui putet. Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinius dixisse ferunt exultantem: «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram».

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium.

**Μονάδες 40**

**B. Παρατηρήσεις**

**1.α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά και επίθετα:

|                    |   |                                           |
|--------------------|---|-------------------------------------------|
| <b>tyrannis</b>    | : | την ίδια πτώση του άλλου αριθμού          |
| <b>omnia</b>       | : | αιτιατική ενικού αριθμού στο ίδιο γένος   |
| <b>tempus</b>      | : | αιτιατική πληθυντικού αριθμού             |
| <b>simulatione</b> | : | δοτική ενικού αριθμού                     |
| <b>inopes</b>      | : | γενική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος |
| <b>uxor</b>        | : | αφαιρετική πληθυντικού αριθμού            |
| <b>viri</b>        | : | κλητική ενικού αριθμού                    |
| <b>ancillarum</b>  | : | αφαιρετική πληθυντικού αριθμού            |
| <b>officium</b>    | : | γενική πληθυντικού αριθμού.               |

**Μονάδες 9**

**β.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

|                |   |                                                        |
|----------------|---|--------------------------------------------------------|
| <b>quis</b>    | : | τον ίδιο τύπο στο ουδέτερο γένος                       |
| <b>hoc</b>     | : | δοτική ενικού και αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος |
| <b>neutris</b> | : | γενική ενικού στο ίδιο γένος                           |
| <b>sui</b>     | : | τον ίδιο τύπο του β' προσώπου                          |
| <b>eam</b>     | : | αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος.                  |

**Μονάδες 6**

**2.α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

|               |   |                                          |
|---------------|---|------------------------------------------|
| <b>possit</b> | : | γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα |
|---------------|---|------------------------------------------|

|                      |   |                                                                                            |
|----------------------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>coluntur</b>      | : | β' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της ενεργητικής φωνής                              |
| <b>fit</b>           | : | γ' ενικό πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού                                                   |
| <b>ceciderunt</b>    | : | α' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα της ίδιας φωνής                                 |
| <b>intellegitur</b>  | : | απαρέμφατο μέλλοντα της ίδιας φωνής                                                        |
| <b>dixisse</b>       | : | τον ίδιο τύπο της παθητικής φωνής (να ληφθεί υπόψη το γένος και ο αριθμός του υποκειμένου) |
| <b>habuissim</b>     | : | β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα της ίδιας φωνής                                   |
| <b>interficiendo</b> | : | β' ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα της ενεργητικής φωνής                               |
| <b>cognovisset</b>   | : | αφαιρετική σουπίνου                                                                        |
| <b>vulneravit</b>    | : | γενική γερουνδίου                                                                          |
| <b>venit</b>         | : | μετοχή ενεστώτα στην αιτιατική ενικού αριθμού του αρσενικού γένους.                        |

**Μονάδες 11**

- β. **ferunt:** Να γράψετε το β' ενικό και β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής και προστακτικής ενεστώτα της ίδιας φωνής.

**Μονάδες 4**

- 3.α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση και να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να φαίνεται ο συντακτικός ρόλος της κάθε λέξης.

|                     |   |                       |
|---------------------|---|-----------------------|
| <b>sollicita</b>    | : | είναι ..... στο ..... |
| <b>a quo</b>        | : | είναι ..... στο ..... |
| <b>Tarquinium</b>   | : | είναι ..... στο ..... |
| <b>referre</b>      | : | είναι ..... στο ..... |
| <b>uxor</b>         | : | είναι ..... στο ..... |
| <b>ancillarum</b>   | : | είναι ..... στο ..... |
| <b>in cubiculum</b> | : | είναι ..... στο ..... |

**Μονάδες 7**

- β. **Porcia cultellum tonsorium unguium resecandorum causa poposcit:**

Να δηλώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με τελική πρόταση (μονάδες 3), σουπίνο (μονάδες 2) και ad+αιτιατική γερουνδιακού (μονάδες 3).

**Μονάδες 8**

- 4.α. • **quam fuerint inopes amicorum**

• **quod tonsoris praeripuisset officium:**

Να αναγνωρίσετε το είδος των παραπάνω προτάσεων (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε την έγκλιση και το χρόνο του ρήματος της καθεμιάς (μονάδες 4).

**Μονάδες 6**

- β. **Quodsi forte ceciderunt, tum intellegitur:**

Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να τον διατυπώσετε έτσι, ώστε να εκφράζει υπόθεση αντίθετη του πραγματικού για το παρόν.

**Μονάδες 6**

- γ. **Nullus locus amicitiae eis est:**

Να ξαναγράψετε την πρόταση, αφού την εξαρτήσετε από τη φράση **Cicero dicit.**

**Μονάδες 3**

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ  
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**